

Tlačová správa Zväzu chovateľov oviec a kôz na Slovensku

Banská Bystrica, 28. októbra 2020 – Zástupcovia Zväzu chovateľov oviec a kôz na Slovensku (ZCHOK) sú pohoršení z vyjadrení a postupov ministra životného prostredia SR (MŽP SR) Jána Budaja, vo vzťahu k lovu vlka dravého. MŽP SR využíva pri tejto téme len výrazný mediálny priestor, reálne kroky pre zlepšenie životného prostredia na Slovensku, oproti chovateľom oviec, sme však doteraz nezaznamenali. Minister Budaj tému lovu vlka dravého z nášho pohľadu zneužíva pre politický kapitál a populistické aktivity, spochybňuje pri tom odborné argumenty a skutočné authority. Chovateľov mrzí skutočnosť, že sa na ochranu zvierat pozerá rozdielne, pokiaľ ide o život vlka a život ovce, ktorá sa o krajinu navyše stará a živí ju.

Chovatelia oviec roky vnímajú dianie okolo lovu vlka ako mimoriadne citlivú vec. Aktuálne dianie v tomto roku však vyústilo do neakceptovateľnej situácie pre chovateľov oviec, na ktorých sa poukazuje ako na spoluvinníkov, ktorí spôsobujú lov vlka. Túto skutočnosť vnímame ako zahmlievanie nečinnosti envirorezortu pre vytvorenie systematických opatrení. Ovčiarovia túto záležitosť každoročne znášajú, tohtoročne divadlo pána Budaja však prekračuje dávku trpezlivosti poctivých chovateľov zvierat, ktoré spomedzi všetkých hospodárskych zvierat najviac prispievajú k blahu životného prostredia a zdraviu krajiny.

MŽP SR od novembra do septembra o tému vlka dravého nejaví žiadny záujem, avšak v období pred stanovením kvóty lovu vlka dravého, ktorú vždy v októbri určuje Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR), spustí mediálne vyjadrenia tohto typu. Aktuálne, namiesto hľadania racionálnych riešení, minister Budaj spúšťa celoročnú ochranu vlka dravého, bez možnosti redukovať jeho stavy tam, kde je to žiadúce a nevyhnutné. MŽP SR nezohľadňuje odborné argumenty relevantných subjektov, ktorých sa táto problematika skutočne dotýka. Voči verejnosti sa tento postoj navyše nejaví efektívny ani z dôvodu jeho rozporu so straníckych kolegom ministra Budaja, šéfom agrozozortu Jánom Mičovským, ktorý napriek svojmu názoru podporujúcemu ochranu vlka uznal odborné argumenty a fakty, ktoré boli pre dobro krajiny najrozumnejšie.

Minister Mičovský, spolu s oboma generálnymi riaditeľmi sekcií, ktorých sa téma vlka dravého najviac týka, odprezentovali odbornými argumentami odôvodnené rozhodnutie. Práve komisia na pôde MPRV SR bola z nášho pohľadu dostatočným fórom odborníkov naprieč ochranárov, až po chovateľov hospodárskych zvierat, kde sa nepodarilo predložiť argumenty za nulovú

kvótu lovu vlka dravého na Slovensku a zvířazil zdravý rozum, odbornosť a nie politická propaganda.

Populácia vlka je pritom napriek každoročnému lovu v priaznivom stave, zvyšuje sa jeho početnosť a rozširuje sa územie jeho pôsobenia. Správny manažment a aktívna ochrana, ktorá zohľadní rovnováhu spolužitia vlka a človeka, je preto nevyhnutná. Vlci ročne zabijú tisícky zvierat, početnosť vlkov je preto nevyhnutné monitorovať a udržiavať ho v zdravej kondícii. Pre nás nie je akceptovateľné uprednostniť život 50 vlkov pred životmi tisícok iných zvierat. Preto považujeme tento prístup za nemiestny a bez zdravého rozumu.

Chovateľom oviec a kôz neprekáža vlk v slovenskej prírode. Prekážajú im však škody, ktoré spôsobuje na prostriedkoch ich živobytia- ovciach a kozách. Chovatelia oviec nie sú nadšení z nevyhnutnosti loviť vlka dravého na Slovensku a ani lov nevykonávajú, avšak za služby poľovníkov pre ochranu ich stád, sú mimoriadne vdáční. Sanácia škôd spôsobených vlkom nie je riešenie. Škody, ktoré vlk spôsobuje sú ďaleko vyššie, ako doteraz prezentovali oba rezorty. Škody, ktoré vlk spôsobí sú nezaplateľné. Vlč často naruší hierarchiu stáda, zabije zvieratá, ktoré mali pre chovateľa nenahraditeľnú hodnotu. Nie každá ovečka je určená na mäso a mlieko, jahňatá, ktoré u chovateľa ostávajú, sú určené na ďalší chov, majú pre chovateľa mimoriadnu šľachtiteľskú hodnotu, chovateľ pozná niekoľko generácií predkov dozadu, pozná ich úžitkovosť, zdravotný stav. Vlč dokáže behom noci zlikvidovať celoživotnú chovateľskú prácu. Pre chovateľa nie je riešením odškodnenie, chovateľ si nechce kúpiť nové ovce. Pomôcť vyriešiť túto situáciu môže aj odstránenie byrokracie pri nahlasovaní škôd spôsobených vlkom. Vyplatené boli len tie škody, kde chovatelia splňali opatrenia pre zabránenie škôd a len za zvieratá, ktoré sa reálne našli. Zďaleka nie sú uhrádzané všetky škody.

Chovatelia oviec chcú mať na svojich pasienkoch svoje ovce, doma vychované, zvyknuté na regionálne podmienky a hlavne so známou genetickou hodnotou. Takéto ovce sú pre slovenských chovateľov nenahraditeľné. Z čoho má Slovenský bača vyrobiť, jedinečnú slovenskú bryndzu, keď ovce zabije vlč?

Chovatelia oviec na Slovensku nechcú chovať ovce v maštaliach, na oplotených hospodárskych dvoroch. Ovčari chcú formovať krajinu, spásať naše lúky a kopce, dodávať im živiny, chrániť pôdu pred eróziou a dediny v dolinách pred povodňami a požiarimi. To sa však nedá, ak tieto ovce budú neustále stresovať a zabíjať predátori. Ani bačovia nechcú riskovať denne svoje životy. A priznajme si pán minister, chcete mať pasienky obohnané dvojmetrovými plotmi, cez ktoré sa budete na ovce pozeráť, možno aj s vlkami? Lebo toto je jedno z riešení, ktoré navrhujú neziskové organizácie, bez zodpovednosti. Elektrické

ohradníky, ak si chovatelia oviec budú musieť oplatiť svoje, alebo prenajaté pozemky, za ktoré platia nájom a v neposlednom rade aj dane, z ktorých sa zabezpečuje chod štátnych inštitúcií, paradoxne aj Vašej, tak to urobia poriadne, aby zabezpečili svoje stáda proti všetkým neželaným narušiteľom.

Prečo sa na ochranu zvierat pozerá pán Budaj rozdielnymi okuliarmi? Je život vlka viac ako život ovce? Ovca prispieva formovaniu rázu našej krajiny a ochrane životného prostredia viac ako vlk. Ak chce minister Budaj blaho pre túto krajinu, ak chce krajinu zdravú, krásnu, funkčnú a ekologickú, mal by chrániť ovce, nie vlka. Ak si pán minister Budaj myslí, že vie lepšie strážiť stáda oviec, ako ich chovatelia, ktorý sa tomu venujú roky, mohol by zriadiť aj ochrannú službu rezortu, ktorá bude denno-denne, noci aj dni tráviť čas pri pasení oviec, bez počítača, bez pohodlného kresla, aj s pomocou vlastných psov pre stráženie oviec a žiadame aby rezort vykonával túto službu priamo, na vlastné náklady a tak budeme vidieť užitočnú prácu envirorezortu.

Chov oviec na Slovensku prechádza asi najvýraznejšou krízou akú kedy chovatelia zažili. Na Slovensku sa aktuálne chová už len 315 000 oviec. V našich podmienkach by však bolo možné chovať aj dvojnásobok terajších stavov oviec. Najmä teraz, v časoch pandémie koronavírusu najlepšie vidieť, že sebestačnosť nie je len číslo. V dobe, kedy sa rozpráva o zlepšovaní imunity, práve naše výrobky od našich kôz a oviec, by mali byť tou ťažnou silou v potravinárstve pre zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva. Na Slovensku sa ale púšťame, z pre nás nepochopiteľných dôvodov, opačnou cestou.

Sektor chovu oviec a kôz je pre krajinu mimoriadne vzácny, produkuje nenahraditeľné mliečne výrobky, mimoriadne kvalitné mäso a jeho chov je mimoriadne ekologický a prospešný pre krajinu a životné prostredie. Takmer všetka mliečna produkcia sa skonzumuje doma na Slovensku. Narastá aj záujem o zdravé ovčie mäso. Ovce počas pasienkového obdobia správnym košarovaním vyhnoja 450 000 ha pasienkov a menia menej živné pasienky na kultúrne porasty. Ušetrená hodnota pri vyhnojení 450 000 ha pasienkov košarovaním predstavuje cez 13,5 milióna eur! Ovce sú dnes jediným druhom hospodárskych zvierat, ktoré ešte pasením využívajú trvalé trávne porasty v národných parkoch, v ktorých je ochrana prírody nadradená nad ostatné činnosti.

zdroj:

Ing. Slavomír Reľovský

Zväz chovateľov oviec a kôz na Slovensku

www.zchok.sk